

Zgierzer Zeitung

№ 8.

Gazeta Zgierska

Bezugspreis

Jährlich	Mark	9.60
Halbjährlich	"	4.80
Vierteljährlich	"	2.40
Monatlich	"	0,80

Anzeigenpreis

für die Zeile . . . 30 Pf.

Erscheint Mittwochs u. Sonnabends

Prenumerata

Rocznie	marek	9.60
Półrocznie	"	4.80
Kwartalnie	"	2.40
Miesięcznie	"	0,80

Cena ogłoszeń

za wiersz . . . 30 fen.

Wychodzi w środy i soboty.

Zgierz, den 27. Januar 1917.

Zgierz, dnia 27 Stycznia 1917 r.

Städtische Nachrichten.

Der Badeplan für die städtische Badeanstalt in der Herrenstrasse hat wiederum eine kleine Aenderung erfahren, und zwar fällt der Badetag an den Dienstagen ganz fort. Die Badeanstalt ist daher für das Publikum nur Donnerstags und Sonnabends von 1 Uhr mittags bis 7 Uhr abends geöffnet. Der Badepreis beträgt 20 Kopeken.

Die am Sonnabend, den 20. ds. Mts., hier im Saale des Gesangvereins „Lutnia“ veranstaltete Theatervorstellung verbunden mit Musikvorträgen kann, dank den Bemühungen der veranstaltenden Damen Leokadja Swatek und Amanda Ernst als gut gelungen bezeichnet werden. Ebenso gebührt den mitwirkenden Damen und Herren, welche ihr Bestes leisteten, vollste Anerkennung. Als Reinertrag ergab die Vorstellung den Betrag von Rbl. 240.—. Mithin ein schönes Sümmechen, mit welchem so manches arme Kind unserer Stadt wird beglückt werden können. Allen Mitwirkenden gebührt daher aufrichtiger Dank.

Die hiesige Abteilung des polnischen Schulvereins „Macieř Szkolna“ ist bei der zuständigen Schulaufsichtsbehörde um Genehmigung zur Eröffnung von Abendkursen für Erwachsene vorstellig geworden. Es wird beabsichtigt in folgenden Lehrfächern Unterricht zu erteilen: Religion, polnischer Unterricht, Geschichte Geographie, technischer Zeichnenunterricht und Buchführung. Der Unterricht wird täglich in den Abendstunden von 6¹/₂—8¹/₂ Uhr im Schullokal der hiesigen Realschule in der Glückstrasse, Haus Kautz, stattfinden. Folgende Personen werden Unterricht erteilen: Hauptlehrer Roman Krzemieński, Realschullehrer Jacoc Stefan Cezak Religionslehrer Pfarrer Zygmunt Gajewicz, Lehrer Lucjan Sikorski, Lehrer Zugmunt Lorentz, Lehrer Stanislaus Müller und Buchhalter Bronislaus Zimolag.

Die Kurse stehen unter der Leitung des Direktors der Realschule, Herrn Stefan Pogorzelski.

Bekanntmachung.

Nach den noch geltenden russischen Baubestimmungen dürfen Kellerräume nur bewohnt sein, wenn:

1. die Wohnung mindestens 9 Fuss, gleich 2,3 Meter, lichte Höhe haben,
2. die Fensterhöhe nicht unter $\frac{1}{3}$ der lichten Höhe der Wohnung beträgt, und die Fenster in dieser Höhe über der Erdoberfläche liegen,
3. die Wände solcher Wohnungen gegen Feuchtigkeit isoliert sind.

Eine Besichtigung durch die Bezirksärzte hat ergeben, dass von 2190 Kellerwohnungen in Lodz 1921 also 87,72 Prozent diesen Anforderungen nicht genügen.

Ich ordne deshalb an, dass leerstehende Kellerwohnungen ohne polizeiliche Genehmigung nicht vermietet werden dürfen. Das gleiche gilt von Wohnungen, die in Zukunft durch Wegzug oder Umzug frei werden.

Wiadomości miejskie.

W rozkładzie miejskiego zakładu kąpielowego ua ulicy Pańskiej, zaszła mała zmiana, a mianowicie dzień kąpielowy we wtorek zostaje zniesiony. Zakład kąpielowy wobec tego dla publiczności otwarty jest tylko w czwarteki i soboty od godziny 1 w południe do godz. 7 wieczorem. Cena podniesioną została do 20-tu kopiejek.

W sobotę, dnia 20 b. m., w tutejszej salj towarzystwa śpiewaczego „Lutnia“ nadzwyczaj udanie urządzone przedstawienie, w połączeniu z częścią muzyczną, zawdzięczać można staraniom pań Leokadji Swatek i Amandzie Ernst, jak również wszystkim paniom i panom, którzy pomoc swą ofiarowali. Czysty dochód z przedstawienia wynosi 240 rubli. A więc dość poważną sumę, która może uszczęśliwić wiele biednych dzieci naszego miasta.

Wszystkim którzy wzięli udział w przedstawieniu szczere podziękowanie.

Tutejszy oddział towarzystwa „Polskiej Macierzy Szkolnej“ zwrócił się do przynależnej władzy szkolnej o pozwolenie otwarcia Kursów Uzupełniających dla dorosłych na których wykładowe będą następujące przedmioty: Religja, język polski, historia, geografia, rysunki rysunki techniczne i buchalterja.

Wykłady odbywać się będą w godzinach wieczorowych od 6¹/₂—8¹/₂ w lokalu szkoły Realnej w domu p. Kautza. Wykładowcami będą następujące osoby: Roman Krzemieński, starszy nauczyciel miejski, Jakób, Stefan Cezak, nauczyciel Szkoły Realnej, ksiądz Zygmunt Gajewicz, nauczyciel religji, Lucjan Sikorski, nauczyciel; Zygmunt Lorentz, nauczyciel; Stanisław Müller, nauczyciel i Bronisław Zimolag buchalter.

Kierownictwo kursów objął dyrektor Szkoły Realnej Stefan Pogorzelski.

Obwieszczenie

Stosownie do jeszcze ważnych przepisów rosyjskich podmieszczania w piwnicach mogą być tylko wtedy zamieszkiwane, jeżeli

1) mieszkania mają najmniej 9 stóp—2,3 m. wysokości w świetle,

2) wysokość okien wynosi nie mniej jak $\frac{1}{3}$ wysokości mieszkania w świetle i okna w teje wysokości wystawają ponad powierzchnię ziemi,

3) ściany takich mieszkań są izolowane od wilgoci.

Ogledziny dokonane przez cyrkulowych lekarzy wykazały, że z 2190 piwnicznych mieszkań w Łodzi 1921, a zatem 87,72% tym wymaganiom nie odpowiada.

Zarządzam zatem, ażeby próżnych mieszkań piwnicznych bez pozwolenia policji nie wypuszczać. To samo tyczy się mieszkań, która w przyszłości przez wyprowadzkę lub przeprowadzkę zostaną opróżnione.

Ich behalte mir ferner vor, auch andere Kellerwohnungen, die den polizeilichen Vorschriften nicht genügen, jeder Zeit leerstellen zu lassen.

Lodz, den 10. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
Loehrs.

Bekanntmachung.

Am 30. Dezember 1916 wurde zwei unbekanntem Männern auf der Strasse Rzgow-Tuszyn das nachbeschriebene, offenbar gestohlene Pferd abgenommen:

Ezgeschimmel, etwa 6 Jahre alt, 1,30 Meter gross, alle 4 Hufe scharf beschlagen, ohne besondere Abzeichen. Das Pferd befindet sich in Rzgow und kann durch Vermittlung der Gendarmeriestation in Wola-Rakowa besichtigt werden.

Der Eigentümer wolle sich melden und sein Eigentumsrecht nachweisen.

Lodz, den 10. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
Loehrs.

Bekanntmachung.

Die Entnahme von Eis aus Wasserläufen Tümpeln meines Verwaltungsbezirkes ist im Interesse der öffentlichen Gesundheit verboten.

Ausnahmen können nur insoweit gemacht werden, als das Eis ausschliesslich zu technischen Zwecken verwendet werden soll. Anträge hierauf sind beim Polizei-Präsidium einzureichen. Zuwiderhandlungen sind strafbar.

Lodz, den 15. Februar 1916.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
J. V. v. Bernewitz.

Neuveröffentlicht.

Lodz, den 19. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
Loehrs.

Bekanntmachung.

In den letzten Wochen hat eine sprunghafte Steigerung des Rubelkurses stattgefunden, die den Zusammenhang mit dem wirklichen Wert des Rubels verloren hat.

Russische Rubelnoten werden auf den neutralen Börsen in Stockholm und Zürich unter Berücksichtigung des Disagios der Mark gegenüber dem Schweizer Frank und der Schwedischen Krone ungefähr mit 1,80 M. bewertet. An der Londoner Börse gilt der Rubel im Verhältnis zur Mark 1,83 M., während in Warschau der Rubelkurs sich seit Anfang Januar auf einer Höhe von etwa 2,30 Mark bewegt und dadurch sogar die Goldparität im Verhältnis zur Mark (1 Rubel = 2,16 Mark) überschritten hat.

Die Deutsche Regierung hat unter diesen Umständen, einer Anregung polnischer Interessenten folgend, es für ihre Pflicht erachtet, der künstlichen Ueberwertung des russischen Rubels dadurch entgegenzutreten, dass sie allen Rubelschuldnern das Recht zugesteht, ihre Verpflichtungen in der durch die Polnische Landesdarlehnskasse eingeführten Polnischen Landesvaluta zum Kurse von 1 Rbl. = 2,16 M. abzudecken. Die Darlehnskassenscheine der Polnischen Landesdarlehnskasse sind vom Deutschen Reiche garantiert. Eine Polnische Mark wird gleich einer Reichsmark gerechnet. Der Gläubiger erhält somit die gleiche Summe, die ihm nach dem Friedensverhältnis beider Währungen zustehen würde.

Da die Ausgabe der Polnischen Landesdarlehnskassenscheine erst in etwa sechs Wochen erfolgen kann, ist den Schuldnern schon jetzt zugestanden worden, ihre Rubelverpflichtungen zum Kurse von 2,16 Mark in Deutscher Reichsmark anstelle der Polnischen Mark zu erfüllen.

Um weiter der durch die starke Nachfrage verursachten künstlichen Ueberwertung des Rubels entgegenzutreten, habe ich sämtliche Kommunalverbände und sonstige öffentlich-rechtliche Korporationen im Generalgouvernement Warschau angewiesen, bei Regulierung ihrer finanziellen Verpflichtungen (z. B. Gehaltszahlungen, Lohnzahlungen, Ausgabe von Anleihen, Abschluss von Verträgen usw.) ausschliesslich die Polnische Markwährung zugrunde zu legen. Ebenso sind auch die neuen Haushaltsvoranschläge für das kommende Etatsjahr nur in Polnischer Mark

Zastrzegam sobie również i inne mieszkania piwniczne, które policyjnym przepisom zadość nie czynią w każdej chwili kaźać pozostawić je pustemi.

Łódź, dnia 10 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Zawiadomienie.

30-go grudnia 1916 r. odebrano dwóm nieznanym ludziom na szosie między Rzgowem a Tuszynem poniżej opisanego i najprawdopodobniej skradzionego konia:

Szpak, około 6 lat, 1,30 metra wysoki, wszystkie 4 nogi ostro kute, bez żadnych szczególnych oznak. Koń ten znajduje się w Rzgowie i może być za pośrednictwem stacji żandarmeryjnej Wola-Rakowa cbejrzany. Właściciel może się zgłosić za udowodnieniem swoich praw własności.

Łódź, dnia 10 stycznia 1917 roku.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Ogłoszenie.

Wybieranie lodu z ścieków i wybojów mojego okręgu administracyjnego jest wzbronione w interesie publicznej zdrowotności.

Wyjątki są dozwolone wtedy, gdy lód wybierany jest dla celów technicznych i prośby w tym wypadku winny być skierowane do Prezydium policji.

Przekroczenia będą surowo karane.

Łódź, dnia 15 lutego 1916 roku.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
w zast. v. Bernewitz.

Powtórzone:

Łódź, dnia 19 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Obwieszczenie.

W ostatnich tygodniach miało miejsce skoczne podwyższenie kursu rublowego, które straciło związek z rzeczywistą wartością rubla.

Na giełdach neutralnych w Sztokholmie i w Zurichu rosyjskie banknoty rublowe przy uwzględnieniu disagio marki w stosunku do szwajcarskiego franka i szwedzkiej korony posiadają wartość 1,80 mar. Na londyńskiej giełdzie rubel w stosunku do marki posiada 1,83 mar.; w Warszawie zaś od początku stycznia rubel trzyma się na wysokości mniej więcej 2,30 mar. i przewyższył w ten sposób nawet partytet złota w stosunku do marki (1 rubel = 2,16 mar.).

Idąc za zachętą polskich interesantów, rząd niemiecki uznał za swój obowiązek przeciwdziałać sztucznemu przecenianiu rosyjskiego rubla, przyznając wszystkim mającym długi rublowe prawo uiszczania się ze swych zobowiązań w polskiej walucie krajowej, wprowadzonej przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową w kursie 1 rb. = 2,16 mar. Banknoty polskiej krajowej Kasy pożyczkowej gwarantowane są przez państwo Niemieckie. Marka polska równa się przy obliczaniu jednej marce niemieckiej. Wierzyciel otrzymuje więc te samą sumę, któraby mu się należała podług stosunku pokojowego obydwu walut.

Ponieważ edycja banknotów polskiej krajowej Kasy pożyczkowej może nastąpić dopiero mniej więcej za 6 tygodni, to dłużnikom już teraz przyznano prawo uiszczania się ze swych obowiązków rublowych w niemieckich zamiast w polskich markach, podług kursu 2,16 mar.

W celu dalszego przeciwdziałania sztucznemu przecenianiu rubla, spowodowanego mocnym popytem, rozkazałem wszystkim związkom komunalnym i innym prawnym korporacjom publicznym, ażeby przy regulowaniu swych zobowiązań finansowych (np. wypłata pensji i płacy, wydawania pożyczek, zawarcie kontraktów, bezpośrednia lub pośrednia sprzedaż towarów) za podstawę ma być wzięta włącznie marka polska. W równej mierze i nowe etaty gospodarcze na przyszły rok etatowy mają być sporządzone w markach polskich. Aż do emisji banknotów

festzustellen. Bis zur Ausgabe der Polnischen Darlehnskassenscheine tritt an die Stelle der Polnischen Mark die Deutsche Reichsmark. Den Kassen der Kommunalverbände und anderer Korporationen des öffentlichen Rechts ist es verboten, russische Rubel zu einem höheren Kurse als 100 Mark = 46.30 Rubel in Zahlung zu nehmen. Die gleiche Verpflichtung gilt auch für die von den Kommunalverbänden eingerichteten Verkaufsstellen oder für die von den Kommunalverbänden mit dem Verkauf von Waren beauftragten Personen oder Organisationen.

Weitere Massnahmen gegen die künstliche Ueberwertung des Rubels bleiben vorbehalten.

Warschau, den 20. Januar 1917.

Der Verwaltungschef
beim Generalgouvernement Warschau
I. V.: gez. v. **Born-Fallois**.

Bekanntmachung.

Am 27. Januar als am Geburtstage Sr. Majestät des Deutschen Kaisers bleiben die Büros des Kaiserlich Deutschen Polizeipräsidentiums und der nachgeordneten Behörden geschlossen.

Lodz, den 25. Januar 1917.

Der Kaiserlich Deutsche Polizeipräsident
Loehrs.

Verordnung

über die Aenderung der Währungsverordnung v. 9. Dezember 1916
(Verordnungsblatt Nr. 57).

Artikel 1.

Absatz 3 des § 1 der Währungsverordnung vom 9. Dezember 1916 wird aufgehoben. An seine Stelle tritt folgende Bestimmung:

Sämtliche auf Rubelwährung lautende Zahlungsverbindlichkeiten können von dem Verpflichteten in polnischer Markwährung zu dem Kurse von 1 Rubel gleich 2,16 Mark beglichen werden.

Artikel 2.

§ 4 der Währungsverordnung vom 9. Dezember 1916 erhält folgende Fassung:

Alle Rechtsgeschäfte welche einen Verstoss gegen diese Verordnung enthalten, sind nichtig.

Warschau, den 20. Januar 1917.

Der Generalgouverneur
v. **Beseler**.

Verordnung

über Aenderung der Währungsverordnung vom 8. April 1916
(Verordnungsblatt Nr. 28).

Artikel 1.

§ 1 der Währungsverordnung vom 8. April 1916 erhält folgenden Zusatz:

Bis zu dem Zeitpunkt, an dem die Polnische Landes-Darlehenskasse ihre Tätigkeit aufnimmt, können sämtliche auf Rubelwährung lautenden Zahlungsverbindlichkeiten von dem Verpflichteten an Stelle der polnischen Markwährung in deutscher Markwährung zu dem Kurse von 1 Rubel = 2,16 Reichsmark beglichen werden.

Artikel 2.

§ 4 der Währungsverordnung vom 8. April 1916 erhält folgende Fassung:

Alle Rechtsgeschäfte, welche einen Verstoss gegen diese Verordnung enthalten, sind nichtig.

Artikel 3.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 20. Januar 1917.

Der Generalgouverneur
gez. v. **Beseler**.

Bekanntmachung.

Auf Grund des § 2 Absatz 2 der Verordnung über die Währung im Generalgouvernement Warschau vom 8. April 1916 (Verordnungsblatt Nr. 28) bestimme ich folgendes:

polnischei krajowej Kasy pożyczkowej ich miejsce zajmą marki państwa Niemieckiego. Kasom związków komunalnych i innym korporacjom prawa publicznego zabronionem jest przyjmowanie rubla rosyjskiego podług kursu wyższego, niż 100 marek = rb. 46.30. Te same zobowiązania ważne są dla miejsc sprzedaży, urządzonych przez związki komunalne, lub dla osób czy organizacji, mających od związków komunalnych zlecenie sprzedaży towarów.

Dalsze środki przeciwko sztucznejmu przecenianiu rubla są zastrzeżone.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1917 r.

Szef Administracji
przy Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskim
w zast. podp. v. **Born-Fallois**.

Obwieszczenie.

Dnia 27 stycznia, jako w dniu urodzin Jego Cesarskiej Mości Cesarza Niemieckiego, biura Ces. Niemieckiego Prezydium Policji, oraz władz podrzędnych będą zamknięte.

Łódź, dnia 25 stycznia 1917 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
Loehrs.

Postanowienie

o zmianie rozporządzenia dotyczącego waluty z dnia 9 grudnia 1916 roku (Dziennik Rozporządzeń № 57).

Artykuł 1.

Ustęp 3-go paragrafu pierwszego Rozporządzenia o walucie z dnia 9 grudnia 1916 roku zostaje zniesiony. Na miejsce jego zarządzam:

Wszystkie w rublach gloszące zobowiązania płatnicze mogą być uiszczane w polskiej walucie markowej według kursu 1 rb. = 2,16 marek.

Artykuł 2.

§ 4 rozporządzenia o walucie z dnia 9 grudnia 1916 roku otrzymuje następujące brzmienie:

Wszystkie interesy prawne, które sprzeciwiają się niniejszemu rozporządzeniu uważane będą za nieważne.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1917 r.

Jeneral-gubernator
podp. **Beseler**.

Postanowienie

o zmianie rozporządzenia dotyczącego waluty, z dnia 8 kwietnia 1916 roku (Dziennik Rozporządzeń № 28).

Artykuł 1.

§ 1 rozporządzenia dotyczącego waluty, z dnia 8 kwietnia 1916 roku, otrzymuje następujący dodatek:

Aż do czasu, dopóki Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nie rozpocznie swej działalności, wszystkie w rublach gloszące zobowiązania płatnicze mogą być zamiast w walucie marek polskich, uiszczane w walucie marek niemieckich według kursu 1 Rbl. = 2,16 marek.

Artykuł 2.

§ 4 rozporządzenia, dotyczącego waluty, z dnia 8 kwietnia 1916 roku, otrzymuje następujące brzmienie:

Wszystkie interesy prawne, które sprzeciwiają się niniejszemu rozporządzeniu uważane będą za nieistniejące.

Artykuł 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie natychmiast.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1917 r.

Jeneral-Gubernator
v. **Beseler**.

Obwieszczenie.

Na mocy § 2, ustępu 2-go Rozporządzenia o walucie w Jeneral-Gubernatorstwie Warszawskim z dnia 8 kwietnia 1916 r. (Dz. Rozp. Nr. 28), zarządzam, co następuje:

Artikel 1.

Der amtliche Umrechnungskurs wird bis auf weiteres auf
100 Mark = 46,30 Rubel,
100 Rubel = 216 Mark

festgesetzt.

Artikel 2.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 20. Januar 1917.

Der Verwaltungschef
bei dem Generalgouvernement Warschau
I. V. v. Born-Fallois.

Mittel gegen Pilz (Peronosparaviticola) bei Stachelbeerstöcken oder Rebstöcken.

Die Peronospora ist ein Pilz der alle Teile des Stockes (Blätter, Gescheine und Beeren) befällt und dessen Bekämpfung schon vor dem Auftreten vorgenommen werden muss, da das zur Anwendung gelangende Mittel nur von vorbeugender Wirkung ist. Die einzige Bekämpfungsart besteht in Bespritzung des Stockes mit einer geeigneten Kupferbrühe, am besten mit einer Kupfervitriol-Kalkbrühe. Die Kupfervitriol-Kalkbrühe soll bei der ersten Bespritzung 1 Kg. Kupfervitriol mit 1 Kg. Kalk auf 100 Liter Wasser enthalten. Bei weiteren Bespritzungen 2 Kg. Kupfervitriol und 2 Kg. Kalk auf 100 Liter Wasser.

Um die Lösung herzustellen nehme man die Hälfte der herzustellenden Flüssigkeitsmenge und hänge den zur Verwendung gelangenden Kupfervitriol hinein. Alsdann lösche man den Kalk, verdünne den gelöschten Kalk mit der anderen Hälfte Wasser, giesse diese Kalkmilch durch ein feines Sieb und gebe sie der Kupfervitriollösung unter Umrühren so lange zu, bis sich hinein-getauchtes rotes Lackmuspapier blau färbt.

Die erste Bespritzung muss vor der Blüte erfolgen, wenn die Triebe 30—40 cm. lang sind, die zweite vier Wochen nach der ersten. In Jahren mit sehr starken Regenfällen und hohen Temperaturen sollen womöglich drei Bespritzungen in Zwischenräumen von je drei Wochen ausgeführt werden. Folgt einer Bespritzung starker Regen ehe die Spritzflecken gut angetrocknet sind, so ist sie zu wiederholen. Die Verstäubung soll möglichst fein sein, da es sich darum handelt, alle Teile des Stockes, Blätter und Beeren gleichmässig zu bedecken. Anstatt Kalk kann auch die gleiche Menge Kristall-Soda verwandt werden. (Kupfer-sodabrühe).

R. H.

Artykuł 1.

Urzędowy kurs obliczeniowy ma być aż do dalszego rozporządzenia ustanowiony:

100 marek = 46,30 rubli
100 rubli = 216 marek.

Artykuł 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie natychmiast.

Warszawa, dnia 20 stycznia 1917 r.

Szef Administracji
przy Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim
w zast.
von Born-Falois.

Środek przeciwko grzybowi (Peronosporaviticola) ukazującemu się na krzakach agrestu i winogron.

Peronospora jest grzybem ukazującym się na wszystkich częściach składowych krzaku (liście, pędy, jagody) i do zwalczania, przed ukazaniem się jego, przystąpić trzeba. Bowiemy niżej wymieniony środek jest jedynie tylko radykalny. Jedyny środek zwalczania opiera się na spryskiwaniu krzaku, doskonale nadającym się do tego roztworem miedzi, najlepiej roztworem siarczanu miedzi, 1 kg. wapna i 100 litrów wody. Przy dalszych spryskiwaniach 2 kg. siarczanu miedzi, 2 kg. wapna i 100 litrów wody.

Aby roztwór ten sporządzić, należy siarczan miedzi rozpuścić w połowie przypadającej wody (najlepiej siarczan miedzi zawiesić w wodzie) następnie zaś zlać wapno i rozpuścić z drugą połową wody. Wodę wapienną przez gęstą siatkę przelać i złączyć z roztworem siarczanu miedzi, następnie dotąd mieszać dopóki czerwony papier lakmusowy nie zabarwi się na niebiesko.

Pierwsze spryskiwanie winno być uskutecznione przed rozpoczęciem kwitnienia, jak długie są łodygi od 30 do 40 cm., drugie zaś w cztery tygodnie później. W latach deszczowych lub o wysokiej temperaturze mają być zrobione trzy spryskiwania w okresie trzy tygodniowym. Jeżeli po spryskaniu krzaka deszcz pada, roztwór zaś nie zdążył dostatecznie wyschnąć, trzeba takowe poraz wtóry powtórzyć. Spryskiwanie to musi być przeprowadzone dokładnie, rozchodzi się bowiem o to by wszystkie części składowe krzaku: liście jagody i t. d. zostały równomiernie pokryte. Zamiast wapna można użyć równą ilość sody krystalicznej

R. H.

200 bis 300 kräftige Männer

zu einer Eisenfabrik nach
Deutschland bei guten Löhnen
sofort gesucht.

Meldungen täglich bei der

Arbeiterzentrale.

200 do 300 silnych mężczyzn

poszukuje się za dobrem
wynagrodzeniem do fabryki
żelaza w Niemczech.

Zgłoszenia przyjmowane są codziennie

Centrali Robotniczej.

2 freundliche Zimmer und Küche mit Bequemlichkeiten, Sonnenseite, sofort zu vermieten.

Haus Bruno Ernst, Mittelstr. 31.

SPRACHENUNTERRICHT.

Abendkurse v. Frau L. Merrick-Kowalska.

Deutsch, englisch, französisch und deutsche Stenographie.

Der Unterricht findet in Gruppen statt. Das Schulgeld beträgt pro Person Rbl. 3—5 monatlich.

Anmeldungen werden nur noch bis zum 1. Februar d. Js. in der Realschule von 9—12 Uhr mittags entgegengenommen.

2 przyjemne pokoje z kuchnią, z wszelkimi wygodami, od strony słonecznej, natychmiast do wynajęcia.

Dom Bruna Ernsta, ul. Średnia 31.

KURSY JĘZYKOWE.

Wieczorowe kursy p. L. Merrick-Kowalskiej.

Niemiecki, angielski, francuski i stenografia niemiecka.

Kursy odbywać się będą w grupach. Opłata wynosi od osoby od 3 — 5 rbl. miesięcznie.

Zgłoszenia przyjmowane są tylko do 1-go lutego r. b. w Szkole Realnej od godziny 9 — 12 w południe.